

Allmänna kommentarer

- 7 bra problemområden
- Bra inställning till (främst empirisk) evidens. Randomiserade experiment "bäst", sedan kvasiexperimentell evidens. Gärna tydligare uppmaningar till svenska politiker om behov av fler experiment och (ännu) bättre registerdata
- Försiktiga men överlag rimliga policy slutsatser

1. Förskola

- *Evidens*
  - AK& ML: Främst amerikanska studier. Positiva effekter dominerar.
  - AB: Amerikanska studier av tveksam relevans. Välkända svenska studier av t.ex. B-E Andersson (pedagogik), Broberg & Hwang (psykologi) saknas. Svagt positiva effekter. Färsk dansk studie med mer modernt nationalekonomiskt stuk. Negativa effekter, särskilt på marginalen av långa dagar.
  - AB: Förskolan en jättesatsning. Politikerna borde ha genomfört politiken i experimentell form (försöksverksamhet). Allvarligt gap mellan politiska satsningar och god evidens.
- *Policy slutsatser*
  - AK&ML: Positiv hållning till obligatorisk förskola, tidig skolstart.
  - AB: Men hur tidigt bör barnen börja på dagis? Hur långa dagar?

2. *Lärarkvalitet*

- *Evidens*
  - AK & ML: Främst amerikansk forskning: Lärare viktiga men ingen vet vilka mätbara/observerbara egenskaper (formell utbildning, kön eller erfarenhet) som är viktiga.
  - AB: Håller i stort med. Dock ny svensk forskning på gång. Bättre data möjliga att få fram. Vet man hur länge lärareffekterna sitter i?
- *Policy slutsatser*
  - AK & ML: Inga!!!
  - AB: Decentralisera besluten om lärares egenskaper. Inga centrala direktiv såsom formella utbildningskrav.

3. Utvärdering av skolor

- *Evidens*
  - AK&ML: Intressant och relevant genomgång av främst amerikansk forskning. Positiva och negativa effekter av skolutvärdering.
  - AB: håller med. Inga större problem att studierna är amerikanska (och någon israelisk).
- *Policy slutsatser*
  - AK & ML: Breda tester.
  - AB: Ta frågan på stort allvar och bedriv gärna försöksverksamhet med olika modeller.

4. *Gymnasiets yrkesutbildning*

- *Evidens*
  - AK&ML: Övervägande positiva effekter av yrkesinriktning på gymnasienivå. Svensk försöksverksamhet (!!!) med extra gymnasieår med teoriinriktning ger dåliga resultat (Caroline Hall IFAU, utnyttjar detta på ett bra sätt.).
  - AB: håller med. Ge beröm för försöksverksamheten med längre yrkeslinjer på gymnasiet. Det lärde oss att det var negativt!!!
- *Policy slutsatser*
  - AK&ML: Försiktigt positiva till yrkesalternativ på gymnasiet.
  - AB: Avsnittet stöder förslaget till ny gymnasieskola

5. Universitetsforskning

- *Evidens*
  - AK&ML: Goda teoretiska argument för att universitetsforskning genererar tillväxt. Visst empiriskt stöd för tillväxteffekter av universitetsforskning. Men empirin möter enorma problem. Endogenitet är här "Hönan och ägget" problemet
  - AB: 1. Vad är genomsnittseffekter och vad är effekter på marginalen av att öka anslagen? 2. Här är det nog omöjligt med experiment eller kontrollerad försöksverksamhet. Även om satsningen på regionala högskolor kan gå att använda för studier.
- *Policy slutsatser*
  - AK&ML: försiktigt positiva
  - AB: Håller med. Politiker måste gå på "känsla" för vad som fungerar och inte fungerar.

6. *Aktiv arbetsmarknadspolitik*

- *Evidens*
  - AK&ML: nyanserad genomgång av studier av sysselsättningssubventioner, sökassistens, profilering.
  - AB: håller med. Men: hur kommer svensk studie (Hägglund SOFI och IFAU) av s.k. pre-program effekter in i bilden? Bygger på randomisering!!!
- *Policy slutsatser*
  - AK&ML: positiv hållning till tidiga insatser under arbetslöshetsperioden och till profilering.
  - AB: håller med. Men mer försöksverksamhet rimlig.

7. Arbetslöshetsförsäkring

- *Evidens*
  - AK&ML: Mycket nyanserad genomgång av a-kassans funktion.
  - AB: håller med.
- *Policy slutsatser*
  - AK&ML: positiv inställning till konjunkturvarierad ersättningsperiod.
  - AB: OK, men bygger in politisk instabilitet i ett redan politiskt mycket instabilt system
  - AK&ML: "experience rating" bra
  - AB: men egenavgifterna ger redan viss sådan